

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékek együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven főtételnek a kiadóhivatalban. Kérlek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos peitros első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beszkereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A nemzetiségi képviselők jó kívánságai.

Egy nagy átka van e nemzetnek: a maga pártalan és már oktalannak nevezhető rosszul alkalmazott nagylelkűsége. Nálunk nem okulnak semmin, nem tanulnak semmiből.

Szemünk előtt, mintegy óvó intésül jelenetnek újból azon komédiát, amelyből 1848-ban az akkori véres tragédia fejlődött. A román főpapság magaviselete nemcsak alkotmányértés, hanem egyenes kihívása a nemzetnek, amely talán még mindig úr ezen hazában.

És midőn ez történik, mert a mai közigazgatási viszonyok mellett megtörténhetik, akkor nyilvánítja Apponyi a Grünwald-féle indítványt korszertülnek!

A nemzetiségek nagy hetikén szemünkbe vágják a kihívó kesztyűt és nekünk az összes jelenlegi „törvényes eszközök” alkalmazása mellett sincsen hatalmunkban a velünk paczkázó, bennünket sértő nemzetiségi ígátokat kellőleg megbüntetni és ekkor nyilvánítja Apponyi Grünwald indítványát korszertülnek!

A minden oldalról ellenünk megindult nemzetiségi mozgalom megsemmisítéssel fenyeget; ma még a tizenegyedik órában megelőzhetők a veszélyt, elháríthatók azt magunkról, megmenthetők nemzetünk önállóságát, fajunk további fennállását, de minden percnyi késedelem közelebb sodor bennünket a végzetes örvényhez, a melynek keringő habkarikáiból nincs többé menekvés.

Borzasztó, midőn egy nemzetet saját gyamolatlansága, közönye és gyávasága törölnek el a föld színéről.

A nemzetiségek életünk ellen törnek és az „egyesült ellenzék” vezére ekkor nevezi az egyedüli „mentőszert” korszertülnek!

Apponyi ma gyönyörködhetett a nemzetiségi óhajok kifejezésének kezdetében; ha Politék egyszer majd megjelennek a házbán, lesz alkalma azoknak folytatását is élvezni.

Az „egyesült ellenzék” vezére azonban azon vádat emelte Láng Lajos ellen: „hogy Láng követelése egyenesen odáig terjed, hogy mi sziveskedjünk elpusztulni. Kevesebbel meg nem elégszük; és mit hallottunk ma Szablyevics képviselőtől, ugyanazon kívánságot ránk magyarokra, ránk az uralkodó nemzetre alkalmazva, mert habár eltakarva, de az említett szónok beszéde ezen kívánságot tartalmazta.

Divattá vált nálunk az utóbbi időkben a nemzetiségek iránti „türelem”

mintaképeül az „Egyesült Államokat” idézni. Bolond beszéd. Az ily bölcsek persze sohasem tartózkodtak, vagy legalább is utaztak az említett államban, sőt annak berendezéseivel és politikai viszonyaival bizonyosan csakis akkor és azóta nem foglalkoztak, mióta az iskola porát lerázták saruikról. Ezen „nagy-bölcsesség” politikuskoknak fogalmuk sincsen arról, mikép értelmezik az állami nyelv jogait az „Egyesült Államokban”, mely szerepet játszik az, a nem angol nemzetiséghez tartozó bevándorlók között.

Tudják-e ezen nagybölcsességű urak, hogy az „Egyesült Államokban” az összes nyilvános iskolákban az állam nyelve nemcsak kötelezett tantárgy, hanem az összes tantárgyak előadására egyedül jogosított nyelv.

Mi még ennyit sem kívánunk elérni, mert a kormány 12 esztendőn át tétlenség után végre valahára állítólag egy törvényjavaslatot óhajtat berjeszteni, a mely azon kérésnek adna kifejezést, hogy talán évek múlva, mely időre az illető tanító uraknak csak mégis megméltóztatik már úgy-ahogy magyarul tanulni, ezen nyelv is, amely véletlenségből az állam nyelve, kötelező tantárgyat képezzen az iskolákban.

Állítólag ily törvényjavaslatot óhajtat a magyar kormány berjeszteni és a nemzetiségek elég vakmerők még egy ily törvényjavaslat lehetséges berjesztésének híre is, oly hangon beszélni, a mely minden más államban hazaárulási vád alá kerülne.

Más országokban vették az, ami nálunk erény. Ha odakünn valaki az állam uralkodó nemzete és nyelve ellen izgatni mer, azt elesipik, nálunk pedig megalkotják a világ „legfűcsább törvényét”, a mi átkunkat: a „nemzetiségi törvényt”.

Szablyevics „szerb” képviselő, amiként magát nagy büszkén nevezte, szegény boldogult Eötvös Józsefből idézett a nemzetiségek érdekében.

Szegény Eötvös! az ő eszményi, magasreptű, nemes eszméivel! vajjon miért hagyta el a szelid költői pályát és lépett a rideg politika küzdterére? Semmi esetre sem azért, hogy eszményi gondolatait most a magyarság halálos ellenségei ellenünk fegyvernek használják.

A „szerb” képviselő újból előáll a „buta” hitegetéssel: „hogy ők szerbek, biztosíthatják a házat, miszerint a szerb nemzetiség sohasem fog kifelé gravitálni, ha itthon a szükséges jogokat és szabadalmakat élvezheti.”

Hogy lehet valaki ennyire szemérmelen? Hát mikor vontuk mi el a szerbektől a jogokat? mióta és mikor része-

sült a magyar egyéb vagy több jogban, mint hazánk szerbajku lakosai?

Ami pedig a nagyhangú biztosítást illeti, arra csak azon megjegyzésünk van, hogy nemcsak azért, mert éveken át a helyszínén személyesen győződünk meg annak valótlanságáról; nemcsak azért, mert a világtörténet még nem tud példát felmutatni, hogy egy nemzetiség, amelynek nagyobb számu fajrokonai egy szomszéd önálló, független állammal képeznek, ne gravitált volna kifelé; hanem azért is, mert az ily kifelé gravitálás a dolgok természetes rendjében fekszik, az lélektani alapon nyugszik. Mert hiába! suba subával, guba gubával.

Mi nem hihetünk az engedmények politikájának helyességében és nem is hiszünk.

Ha valaki nekünk szemtől szembe hazudik, úgy kevésbé azért neheztelünk az illetőre, mert hazudott, sem mint azért, hogy oly ostobának tart az illető bennünket, miszerint elhagyjuk azt, amit hazudott.

Ettől ma megkímélhetett volna bennünket a „szerb” képviselő.

A német-czernyai gazdasági egyesület működése

1876. évi augusztus 1-től 1879. február 28-ig. Ezelőtt mintegy harmincz évvel történt, hogy méltóságos Csekonicus gróf úr derék gazdasztjei azon üdvös gondolatra jöttek, hogy nemcsak méltóságos atyai nemes urukat kívánják törhetlen hűséggel és teljes odaadással szolgálni, hanem gazdaszt hivatásuk szerint oda is működni, hogy körülöttük, szabad idejük nemes felhasználásával általában felvirágoztassák a közigazgatást. A gyakorlati és elméleti szakképzettség, és hazafias érzület által előnyösen kitűnő gazdasztizt urak ezen dícséretes elhatározása szulte, méltóságos gróf Csekonicus Endre úr védnöki oltalma alatt, N.-Czernyan a gazdaszt egyesület, melynek szerezny, de üdvös működéséről kívánunk sorainkkal e lap t. közönségének jelentést tenni.

Az egyesület alapszabályai értelmében vannak alapító tagok, tíz forinttal egyszer mindenkorra; és évdijas rendes tagok 50 krnyi évdijas tagokkal; ezen évdijas rendes tagok az 50 krnyi tagdíj fejében évenként egy nemesített gyümölcsfát nyernek.

Az egyesület szerezny volt eddig 18 alapító tagot és körülbelül 200 évdijas rendes tagot nyerni; ez utóbbiak tíz kivételével mind helybeli lakosok.

Mit lehet ily szerezny viszonyok mellett tenni? — 50 kros évdijas, a melyből még egy nemesített fa is vásárolandó?

Mily hatásos büvszer a jó akarat, az önzetlen buzgalom, fényesen mutatja a német-czernyai gazdaszt egyesület eddigi csendes, hallgatag folytatott működése.

A legelső a mit az alapító tagok pénzén szereztek: egy kitűnő szerkezetű trieur volt; három hó alatt ez behozta vételárát, és a viszonyokhoz képest előnyös pénzforrásnak bizonyult az első évben, mindamellett, hogy a

magántrieuroknak concurrentiát okozva, oda vittük a dolgot, hogy míg előbb az üzérkedőnél tíz krajczáron lehetett csak egy mérőt a trieuron athajtani, mi a hasznouét arát két krajczárra szállítottuk le. Mily lényeges megtakarítás ez, egyes gazdnál, ki évenként leg-alább 2—300 poz. mérőt kénytelen trieuröz-tetni! további előny volt, hogy általan tiszta buza jött magnak a földbe, és hogy tisztában szállíthatóan a gabonamérő piacra, az ár a kereskedőknél is kedvezőbb lett. Ki volna képes az ily eszközölt ártöbbletet kiszámítani?

A trieur jövedelme és az egyleti kezelés iránt támadt bizalom ezentúl egy igen fontos lépést tön: Kuhn Ede derék mosonyi gépgyárostól, részletfizetésre, három vetőgépet hozattunk; két tizenegy és egy tizenhárom sorosat, hogy a gazdák gyengébb lovai is fennakadás nélkül alkalmazhatassanak. Az első évben csak 160 forint folyt be a vetőgépek után, mert a falusi gazda csak félve merete még a gépet használni. Hátha kárt vall a gépvetéssel? már ő csak biztosabb, ha saját kezével veti be földjét, mint az öreg apja szokta.

Hogy ezen előítéletet alapjában megintgassuk, nem volt elég mélt. gróf Csekonicus uradalmára utalni; „a kísérlet a gróf urat nem teszi tönkre, de szegény gazdát igen is, ha felsül,” így folyt a beszéd; ekkor tek. Vincze Pál uradalmi ispán, egyletünknek buzgó, érdeműs titkárja sajátkezűleg igazította és indította egyszer máskor a vetőgépet az összes ördült nép előtt; máskor meg kimentünk a határra és ott kezesség vállalás mellett bevetettük egy gazdnak egy láncc földjét; de hogy még inkább czélt érjünk, gazdaszt egyesületünk által rendeztünk; és ez egyik fénypontja egyleti életünknek: tek. Brezovszky Lajos uradalmi ispán ur előadást tartott a talajnevekről, a nálunk mivelés alatt levő földről, annak javítása eszközéről; továbbá gyönyörűen, szakavatottan érkezett a trágyakezelésről, folyton hangsúlyozva a gazdaszt észszerű haladását, a gazdaszt újabb vívmányainak közlése mellett.

Tek. Rziha Károly gyógyszerész úr a talaj vegytani alkotásait elemezte; és érdekes, vonzó kísérletek mellett érkezett a csodálkozó sokaság előtt a szemmel nem látható légnemekről, melyek a föld növényzetének táplál szolgálnak.

Dr. Rezy János orvos úr a földművelőknek gyakrabban előforduló megsebzésekről, és ezek kapcsán a veszélyes vérezésről és elállítása módjáról szólt.

Hogy végre a nők is közvetlen hasznot nyerjenek egyesületünk működéséből, tekintetes Nemayer Berta asszonyság, a volt zombolyai adószedő úr neje tartott egy ekesen fogalmazott előadást: „A nőről a nemzetgazdasztban, vagy a nő mint háziasszony.” Ezen kitűnő és megszívlelésre méltó tanácsokban gazdag ékes előadást nemcsak élénken megtapsolták a nagy számban jelenvolt pőrnök, hanem folyton kérelmeznek, hogy bár nyomtatásban bírnák, e felejthetetlen szép előadást. E kívánságnak megfelelő képezi jelenleg gondunkat.

Tek. Bérczy és Fábiny uradalmi gazdasztizt urak az állattenyésztésről, mások a szőlőszertől és méhésztéről ígérkeztek előadásokat tartani; de szíveségüket csak a jövőben vehetjük igénybe.

Ily élénk szellemi munkával sem elégedett meg egyesületünk. Alapszabályaink értel-

TÁRCZA.

Ez is tárczacikk, de nem farsangi.

Régi, de elismert igazság, hogy nincs az a rossz, melynek a maga jó oldala is meg ne lenne.

Kiönt a folyam, hullámai tönkre teszik egy egész vidék reményét, de csak azért, hogy máshol annál nagyobb ára legyen a gabonának.

Meghal a családnak egyik vagy másik tagja; megsíratták szegényt, de a veszteség tudata csak arra ösztönzi az élőket, hogy az életben maradtakat annyival inkább szeressék.

Elhullik a hadseregnek felerésze, de csak azért, hogy a másik félnek dicsősége legyen.

Mindennél így van ez, és miután mindennél így van, kétséget nem szenved, hogy az adó-executióval sem lehet az máskép.

Néztek csak.

Ott látunk egy szép jelenetet!

Egy lámai csendes természetű tehencskét állnak körül az emberek. Egy szegény özvegy asszony hét apró gyermekével simo-

gatja, csókolgatja a szegény szelid állatot, meg az alomból vett szalmán egykedvűleg kérődzik.

Egy hatalmasnak látszó ur nagy irás-csomóval hóna alatt kemény hangon adja ki a parancsot embereinek, hogy az állatot elhajtsák.

A szegény család térdre esve rimádkodik a hatalmas ur előtt, kérve, könyörögve, hogy ne vigye el árva családjának egyedüli fenn-tartóját, a jámbor „Daru”-t, amely a rossz elemezés daczára is nyujt annyit, hogy a család éhsége lecsillapítva legyen.

A hatalmas ur azonban kérlelhetlen. A könyörtelen pandurok vezetni kezdik a jámbori Darut, mely szelid, okos szemével mintegy magyarázatát kéri a helyzetnek. Az anya kétségbeesett fájdalommal könyörög, míg a gyermekek zokogva kapaszkodnak a tehenet vezető pandurok ruháiba. Hiába!

A hatalmas ur belép a szobába.

A vaczkon a ház legnagyobb gyermeke láztól gyötörve nyög. Az a falra felakasztott zsebóra, mely az elhalt családfőnek a visszahagyott nyomoron kívüli egyedüli hagyatéka, nem ketyeg olyan gyorsan, mint a házbán sínlődő gyermek érverése! Azt a szegény órát a családanya titokban már arra sententiaztá, hogy zálogba teszi, hogy a nyerendő pénzen

beteg leányának orvost hívasson s gyógyszert vehessen.

Szegény özvegy, szegény anya! Az a belépett hatalmas ur kutatáshoz szokott szemével már észrevette a családi ereklyét, s hogy zsebre tegye, az csak perc műve. S miután az a hatalmas ur megnyugodott azon tudatában, hogy a szobában és szobán kívül többé oly mozdítható tárgy nem létezik, mely a nagyhatalmi állás fenntartásának érdekében értékesíthető lehetne, „viziontlátásig” való köszönéssel eltávozott, nem hagyván a Daru és az órától megfosztott házbán egyebet vissza, mint nyomort és kétségbeesést.

Ujjab kép tárul elénk!

A falu szelén emelkedő urilakhoz érünk.

Repülni tanuló szelek itt-ott felszaggatják a tetőzet zindelyét; a boltozatos kapu alatt az épületből kikapart tégladarabok hevernek szanaszét azokban a gödrökben, melyekben egy évvel előbb még azon kövér sertések hevertek, melyeket adótarozás miatt Győrben elárvereztek. Az épület vakolata omladékos, s ahol lehullik, látni engedi az azon jó időkre emlékeztető maltert, midőn sem a meszet, sem a homokot nem kímélt az építő.

A családi curia siralmas állapotban van. Egy vén kuvasz basal az udvaron, de a

fejét se üti fel, midőn az alkotmányos közegek belépnek.

Benn a szobákban sincs más élet.

A vizsga szemű executor széjjelne, de szemei semmi lefogalmi valót sem találnak.

Volna ugyan ott az ablakdeszkán egy kupak-talan, bajszos tajtpipa, de annak ritka nemes lelkűséggel megkegyelmez.

Benn a teremben aztán már lel lefogalmi valót. Egy szép öreg tükör, melyet még a ház egykori gazdag őse hozatott Velenczéből, az ablak mellett egy női varróasztalka, a sarokban gyöngéd figyelemmel tisztogatott zongora, még mindig jó tárgyak arra, hogy eladásukból a végrehajtási költség kikerüljön.

Az ősi ház utolsó sarja, egy 15 éves leányka, sirva kesereg, hogy zongoráját elviszik. Hát mivel fogja már ezentúl vizgatolni edes atyját azokon a hosszú téli estéken, mikor emlékeinkben feltűnnek a múltnak kellemei egy pillanatra csak azért, hogy a helyzetünk felett annál jobban elszomorodjunk.

A szegény apa megkísérti a könyörgést. — Lásna uram, én jómódu gazda ember valék még pár év előtt. Ezer holdon rengett gyönyörű buzám 1871-ben; de az árvis pár nap alatt az egészét tönkre tette. Nem arattam annyit, mennyi vetőmagra elegendő lett

mében a szolgáló személyzet nevelésére is kivántunk befolyt; és ugyancsak kedves emléku azon jelenet, mely 1877. június 10-en folyt le a német-czernyai paplakban, (a plébános lévén az elnök).

Az nap ugyanis bérmlás végett a községben időzött méltóságos Nemeth József püspök; tisztelére kirandult méltóságos védnökünk gróf Csekonicz Endre, több zombolyai előkelő úr, jelen volt a derék tisztikar több tagja a községi és egyleti előjáróság. Ekkor felkérte a püspök, hogy két jóra való bérést és két derék szolgálót méltóztatnak öt-öt forinttal az egylet pénztárából megjutalmazni. A püspök és védnök urak együttesen a pénzt ily feliratu levélborítékban adták át: „A szolgálóban tanúsított hűségnek, a szorgalomnak és jó magaviseletnek adja jutalmul a német-czernyai gazdasági egylet.” Hogy a remegő és könyező megfizettek a paplakon kívül zenezóval és éljenekkel fogadtattak az összesereglett nép által, csak mellesesen említem. — E jelenet emléke a hagyomány szárnyán késő unokákra fog átszármatatni! annál inkább, minthogy a püspök úr meghatva jelenté ki, hogy ő ily nemes működésű egyletnek szinte kíván tagja lenni és a célra a 10 frtot azonnal meg is adta.

Egyletünk még egy érzékeny hiányban szenvedett, melyet segíteni folyton buzdítottak a derék gazdatiszt urak, elükön tekintetes Baár József kasznár ural.

Hiányzott még ugyanis a gazdasági mintatér. Méltóságos védnökünk alázatos kérelmünkre ezen is segített, mintegy hat holdnyi földet (az úgynevezett nádmagazint) engedvén át az egyletnek; évi haszonbér fejében két darab arannyal ismeri el az egylet a méltóságos gróf úr tulajdonját. A haza nevében legyen hála a nemes tettért!!

Minta- és kísérleti terünkön fog létesülni az egylet faiskolája; eddig 8000 vadoncz és bő famagvetés van benne; új takarmány- és konyhanövények, jó és nemes dinnyefajok stb. lőnek természetbe; a dinnyenyesztést, mint vidékünkön igen jutalmazó és virágzó ágat, tekintetes Strosz Károly uradalmi ispán úr személyesen sziveskedik vezetni.

Hogy faszűk vidékünkön igyekeztünk áldásos lehet, mutatja a nügü kereskedelmi miniszterium legújabb rendelete, mely még a közigazgatási közegeket is felhívja a faültetés hivatalos segélyezésére és előmozdítására; egyletünk már eddig is hatszáz nemesített fával gazdagítja a német-czernyai kerteket és pedig nagyrészt mlgs Csekonicz gróf úr critói mintaszerű faiskolájából, azonfelül ezer számba van máris akác-csemete kísérleti terünkön.

Tenyészállatokat illetőleg módjában volt eddig az egyletnek szintén döntő hatást eszközölni. Thurn-Taxis Egon herczeg megfizetésre felhívására ugyanis odahatott, hogy államnének jöjjenek Német-Czernyára. A községi lakosok, hirtől hallván, hogy az államnének után a kanczák meddők maradnának, csökkenéssel elleneztek az államnének behozatalát. Ekkor egyletünk lépett fel, mlgs gróf Csekonicz úr, kegyes védnökünk, kérésünkre elvállalta a takarmány szállítást, és egyletünknek átengedvén a kezdeményezés érdemét, lehetővé tette, hogy ma e téren is haladás jelezhető már.

Tekintetes Hencz Gyula uradalmi kasznár úr egy különös jó fajta kant ajándékozott egyletünknek; köszönettel tartjuk ezt kiemelendőnek, habár ől hiányában, pénzügyi szerény helyzetünk mellett az ajándékot maig el nem fogadhatuk. Hogy egyletünk, tagjai által a községi előjáróságban, választmányban a községi csordát is figyelemmel kísérte, mint nem közvetlen egyleti működést csak e néhány szóval tartottuk kiemelendőnek.

Egyletünk továbbá érzéket ébresztett a méhészet, a kertek buzgóbb művelése, a fák ültetése és nemesítése iránt, úgy hogyha tíz év múlva N.-Czernyán virágzó gyümölcstenyésztséről lehet majd szólni, mi egyletünk el nem tagadható érdeme leend. Mivelődési eszközök négy gazdasági szaklapot is járattunk, ezáltal a szakirodalom iránti figyelmünket kívánván tanusítani, hogy jövedelmünk nagyobbodásával a szakirodalom még hatóságosabban szándékozzuk pártolni, csak érinteni akarjuk.

Azt fájjaljuk, hogy a magas kormány mindedig megelégedett av-

val, hogy alapszabályainkat jóváhagyta; olvassuk ugyan, hogy a hazai gazdasági egyletekhez miniszteri köriratok intézettek, de mi ezen megfizetésben eddig nem részesítettünk.

Mi azzal fejtjük meg e körülményt, hogy lapokban mi nem szólottunk eddig magunkról; és zajtalan ügybuzgóságunk nem nagy hullámokat vert eddig. Oka ennek: a békés, szép egyetértés, mely minden vizsalyt eleve kizárt körünkől és mely nem kereste a nyilvánosságot, valamint alapszabályaink azon §-usa, mely szerint egyleti életünk három első éve **próbaévek**. Magunk is csak félve kezdtünk, és vállalatunk csak csendben óhajtottuk megérlelni, mielőtt állandóan szerveztük volna.

Kérdés immár, mit tart a t. közönség működésünkről? Életrevalónak vélelmezi-e azt a jövőre is? Ezt biztosan kitűni célja ezen jelentésnek, valamint azon hódolatjeljes feliratnak is, melyet e sorok kinyomatása után méltóságos védnökünkhöz intézendünk, hogy meghalljuk, méltóknak tartatunk-e a további egyleti életre is ma, miután ugyszólván semmiből ezer forint aru gépeket szereztünk egyletünknek? Intőleg, felvilágosítólag, buzdítólag hatoltunk egyletünk tagjaira?

Bármint szóljon a döntő ítelet, nem akartunk elúnni a föld szinéről, mielőtt a haza színe előtt, próbaéveink safárkodásáról számot nem adtunk; nem akartunk végleg elúnni: mielőtt kötelességszerűleg benső hálánknak nyílt kifejezését nem adtunk azon főúri család iránt, mely mint vidékünk fennkölt szellemű főurasága segíté életre hozni egyletünket és támogatá oly nemes bőkezűséggel szerény működésben nyilvánuló őszinte buzgalmunkat.

A német-czernyai gazdasági egylet benső hálát mond a mélt. gróf Csekonicz családnak! és kéri a nyilvánosság jóakaró íteletét igyekeztünk eddig szerény eredménye iránt!

Kelt Német-Czernyán (Torontál vármegyén) 1879. évi február 28-án. — Az elnökség.

Törvényjavaslat a kir. közjegyzőkről.

Az igazságügyminiszter f. hó 25-én egy törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé, mely a kir. jegyzői díjak szabályozására az 1874. 35. tvezzik 198. §-a értelmében kényszerít. Szól a munkadíjról, az írásdíjról, a távozási díjról és utiköltségről; a díjatlányról, mely a királyi közjegyzőnek, mint bírói vagy gyanúhatóság megfizetésnek hagyaték tárgyalásáért jár; azon díjak és költségekről, melyek a kir. közjegyzőnek, mint bírói megfizőznék egyéb ügyekben járnak, végre azon díjakról, melyek a kir. közjegyzőnek az 1874. 35. t. cz. 55. §-a alapján teljesített munkálatokért határozatnak meg.

A munkadíj vagy fokozatosan a tárgy értékéhez képest vagy az időhöz mérten szabattik meg. Szerződéseknél (bérlet, osztály, ajándek stb.) 200 frtra díj 1 ft., 200—500 frtig 2 ft.; 500—1000 frtig 3 ft., 1—2000 frtig 4 ft.; 2—5000 frtig 5 ft.; ezenfelül az 5 frton kívül, minden ezer után 50 kr.; de a díj 500 frtnál magasabb nem lehet.

Adóslevelekről 300 frtig 1 ft., 3—800 frtig 2 ft., 800—2000 frtig 3 ft., 2000—5000 frtig 4 ft., 5000 frton túl a 4 frton felül minden 1000 frtért 25 kr., a díj 50 frtot meg nem haladhat. Ennek a díjnak fele jár egyszerű vagy telekkönyvi törési engedélyt tartalmazó nyugtaért; de 1 frtnál kevesebb, 20 frtnál több nem lehet.

Kereskedelmi papírok ovatolásáért 200 frtig 1 frt, 200—1000 frtig 2 ft., 1000—4000 frtig 3 ft., 4000 frton felül 4 ft.

Kézpénz és ideiglenes papírok vérszécsért 1000 frtig $\frac{1}{4}$ ft.; de 1 frtnál kevesebb nem lehet; 1000 frtnál több értékű pedig csak az ezt meghaladó összeg után $\frac{1}{200}$ ft. díj jár.

Vagyonfelosztási szerződéseknél a passzívák a díj kiszabásánál nem vétetnek levonásba. Cserénél az az érték vétetik, mely a közjegyzőre előnyösebb.

Az okmányok kiállításáért a szabott munkadíj 10 krtól 5 frtig van megállapítva tárgy szerint.

Az idő szerinti munkadíján az első óra 2 ft.; minden további megkezdett félóra 1 ft. Ez a fentebbi esetelek kivül eső (tehát meg nem határozott értékű ügyletekről szóló) okmányokért jár. Végrendeletek, örökségi és házassági szerződésekről, ha nincs értek meghatározva, az említett díj kétszerese fizetendő.

Írásdíj fejében felülszámítandó, minden lapért, mely 25 sorig terjed 10 kr.; ha több sor van rajta, vagy számokkal, rovatokkal van ellátva, 20 kr. Tavozási díj, az írodán kívül töltött idő szerint, az időszertint (említett) tarifa szerint fizetetik; utazásai költségére, vasuton 2-ik osztály, hajón első fizetendő, és két lovas kocsi bére veendő; de ha felnapnál több szükséges rá, napidíj 5 ft.

Mint gyanúhatóság megfizőznék, hagyaték leltározása s tárgyalásáért, a közjegyző a bérlet- és pósta-bér fejében történt kiadásának megtérítésén felül, beszámítva a fuvarozási és mindennemű illetményeit, minden egyes hagyaték után szedhet: 300 ft. értéket felül nem haladó tárgyalásáért 3 ft.; 300—500 frtért 5 ft.; 500—1000 frtért 7 ft.; 1—2000 ft. után 10 frtot; 2—4000 ft. 15 ft.; 4—5000 ft. után 20 frtot; 5000 frton felül, a 20 frtnyi díjon felül minden további megkezdett 1000 frtnyi érték után egy forint díjostelékot kap; a díj összege azonban 500 forintnál magasabb nem lehet. Az érték a passzívák levonása nélkül számítottatik. A munka befejezése után 14 nap alatt a díj, a bizottság vagy gyanúhatóság által állapítandók meg.

A közjegyzőnek, mint bírói megfizőznék, a esőtőmeg leltározásáért, valamint arverészekért s becslekért, ha a tárgy értéke 500 forintot meg nem halad, fél napra 3 ft.; egész napra 5 ft. jár, 500 frton felül félnapra 5 ft.; egész napra 8 ft. munkadíj jár.

Nemzetközi jogra vonatkozó döntvények.

Közelebbi időben semmitőszékünk elébe két semmisségi ügy került, melyek a jogszolgáltatás terén, az államok közötti kölesönös jogviszonosságokról közelről érintik, s azért oly fontosnak találtattak, mikép elvi eldöntésük teljes tanácsulésben eszközöltetett.

Az egyik eset az, mikép Brachfeld pesti kereskedő egy braunschweigit a pesti kereskedelmi törvényszék előtt beperelt, mely aután a marasztaló ítelet végrehajtására a braunschweigit törvényszékét kereste meg. Ez pedig felperestől azt követelte, hogy mutassa ki, például felsőbb bírósági bizonyítványval, mikép a pesti törvényszék jelen ügyben illetékes volt. — Ennek folytán felperes a semmitőszékhez folyamodott.

A másik eset abban áll: hogy Völfler bécsi kereskedő — Mandl pesti kereskedőt a bécsi tőzsdébírószék előtt beperelte s el marasztalatta s a bécsi tőzsdé választott bírósága a végrehajtást is elrendelte s csak fogantatásá végett kereste meg a pesti keresk. tszéket, mely azt teljesítette is. Ez ellen adatott be semmisségi panasz:

Ezen esetekben a semmitőszék plénuma — a tinte a „Törvényeségi Csarnok” egyik számban közöltetett — következő elvi határozatokat hozott:

„Tekintve, hogy azon esetek, melyekben a kir. semmitőszék a hazai bíróságoknál egyes ügyekben illetékesége felett határozni hivatva van, — a perrend szabályaiban, s jelesen annak 50., 99. és 297. §-aiban foglaltatnak, — ezen esetekben kívül pedig a perrend nem tartalmaz oly intézkedést, mely szerint a kir. semmitőszék hivatva lenne, a hazai bíróságoknak az egyes ügyekben illetékeségéről, akár magánfelek, akár hatóságok, kérelmére határozni, — sem pedig a perrend 543. §-a a kir. semmitőszéket a fentemlített esetekben kívül ily határozatra, illetve az illetékeségről mint jogi kérdésről, s nem tényről bizonyítvány kiállítására fel nem jogosítja.”

„Annál fogva a magyarországi bíróságok egyes ügyekben illetékesége igazolásául, külföldi bíróságok részére bizonylat kizsgálattatása, a kir. semmitőszék hatásköréhez nem tartozik.”

Jogesetül szolgál: „Habár a perrend 62. s 63. §§. szerint a viszonosság a monarchia másik államára

nézve törvényileg meg van állapítva, s ebből folyólag a bécsi tőzsdé választott bíróságának marasztaló ítéletei is végrehajthat tekintetében ugyanazon elbánásban részesülnek, mint a hazai választott bíróságok által hozott ítéletek; mindazonáltal a viszonosság elvéből még sem következtethető az, hogy a végrehajtás elrendelése tekintetéből az ottani választott bíróságok határozatainak nagyobb joghatály tulajdonításuk, mint a hazai választott bíróságok által hozott határozatoknak, — s ebből folyólag —

„tekintve, hogy a per. 510. §. szerint a hazai választott bíróságok a végrehajtást el nem rendelhetik, hanem azt, a nyertes félnek, a bírói közhatalomra kell kieszakólni:

„A bécsi tőzsdé választott bíróságának végrehajtási végzéseit, a hazai bíróságok által sem foganatosíthatók.”

Az angolok vereségéről

Isandulánál a Kapföldön egy szemtanu a következő részleteket jelenti: Az angol tábor egy tágas, halmoktól övedzett völgyben volt felülvé. Az angol hávéd épen elvezte reggeli marsát és szintén táborba szállt, midőn a halmokon észrevették a zulu portyázókat, kik tüzelve nyomultak a tábor ellen. Pülleine ezredes portyázókat küldött a zuluk ellen, kiknek erejét nem ismerte, de nem tartotta nagynak. Midőn azonban a zuluk száma nagy tömegek csatlakozása által megszorodott, Pülleine portyázói visszahívtak és a tábor gyorsan védelmi állapotba helyeztetett. A zuluk serege gyorsan közeledett. Rendes zászlójukba voltak oszva nyolcz sorban állva egymás mögött. Heves, kitartó tüzeléssel nyomultak előre egy kopja hajtásnyi távolságra. A zuluk ekkor felhagyva a tüzeléssel, kopjaikat az angolokra hajították, kik tartósan lövöldöztek és számos ellenséget leterítették; de azért a zuluk előnyomulását nem bírták meggátolni. Az elesett helyét azonnal mások töltötték be. Az angol hávéd e támadás és harcza alatt a zuluk kettős oldalmozdulatot vittek véghez, melynek segélyével az angol tábor bekerítették. Kitunt, miszerint a szerencsétlenség oka az volt, hogy nem készítették szerkezetát a hollandi táborrendszer szerint. Az angolok ellövöldöztek minden löszerüket és nem pótolhattak azokat, miután a zuluk hatalmukba kerítették a löszerecskőket. — Most iszonyu keszvárlás kezdődött. Az angolok álló helyükben felnyarsallattak, a zuluk ugyszólván összenyomták őket tömegökkel és az angolok csak szuronyaikkal védhettek magukat. Azonban ez sem tartott sokáig, mert a zuluk elesett társaik holt testeit vetették a szuronyok elé és ezzel megtörték minden ellentállást. Két órával a zuluk első megjelenése után elő fehér ember nem volt többé a táborban. Szerencsére két ágyú beszögezett. Smith kapitány az ágyúk beszögezése közben felnyarsallott. A zuluk minden löszert magukkal vittek. A mit nem vihettek magukkal, azt megsemmisítették. Young tiszt, ki néhány nappal előbb megebesült, egy kocsin volt és jó lovainak segítségével sikerült megmenekülnie. A zuluk erősen üldöztek. — Az ez az első jelentés.

Gortsakoff nyilatkozata az Arab-Tabia ügyről.

Gortsakoff herczeg egy, Ghika tábornokkal folytatott beszélgetésben — mint a „N. Fr. Pr.”-nek írják — nagyon kategorikus hangon nyilatkozott az arab-tábiai vizsalyról. Bejelenttem — írja a tábornok — a herczeg kanczellárnak, hogy a román csapat, mely Arab-Tabiát megszállva tartja, parancsot kapott visszavonulni, s hozzátettem, hogy e tény semmiben se vágjon előre a hatalmak végvérsénye eldöntésének. Gortsakoff herczeg e szavakkal szakított felbe: „Teljesen felesleges kikötéseket tenni, nem engedek meg ilyeneket. Soha, ismétlem, se fogom nektek Arab-Tabiát átengedni. Tehát ne építetek légvárakat e tekintetben. Tudja meg egyszer s mindenkorra, s mindjárt ebben az órában, hogy bármű legyen Európa döntése ez ügyben, Orszoroszag sohase fog belegyezni, hogy nektek e pontot átengedje és Szilisztriát határáról ugyszintén az ahoz tartozó területtől megfossza. A hatalmak különben ezt igen jól tudják.... Ne

volna. Így volt ez pár éven át. Majd jött a szárazság; ezt követte a fagy, miglen a rozsdá köszöntött be. Jövedelmünk nem csak nem volt, de a mit összetakargattunk, azt csakhamar felemésztették a gazdaság költségei és az adó. Daczára, hogy természetünk nem volt, jött a közzoktatási törvény, mely tetemesen megövelte az adómat; egyenes adómnak 5%-át kell fizetnem közoktatási célra csak azért, hogy még kevesebb gyermek látogtja az iskolát mint azelőtt. Szegények, ha akarnának se mehetnek ebben a nagy hidegben, mert meztelenség nem mehetnek, lábhelet pedig a szülők képtelenek venni. Nekem kell viselni a községi szükséglet $\frac{3}{4}$ részét; pedig hát nekem az előjáróságra szükségem nincs is. Jött majd megint a szabályozási költség. Ezer forintot felül kell fizetnem évenként és csak azért, hogy még több kárt szenvedjek az áradás miatt. Ily viszonyok közepett uram, existálni nem lehet. Nem magamban fekszik a hiba, hogy tönkre megyek, hanem az elemek kérelhetlenségében. Ne tegyen kétségbeesetté, ne vigye el ezt a pár butodarábokat, melyekhez annyi édes emlékek kötnek.

A szegény nemes sirva fakad. Onnan a falakról komoly ösöknök arczképei nézik a szomorú jelenetet. Ott van az egyik, ki Rá-

kóczyval osztotta meg a számkivetés nyomorát, az a másik ott, aki életét és vérért ajánlja fel a trónnak, a harmadik, ki József császár alkotmányellenes rendeletei ellen bátran lépett fel. Mind büszke, patricius alakok. A másik oldalon egy deli ifju arczképe függ, a háztulajdonosnak testvére, ki Izsaszegnél esett el. Maga a házi úr is ott van abban a disruhában, melyben az absolutismus után először megtartott meggyűlésen megjelent. Szép és drága emlékek. Ma már szavazata sincs, mert adóhátalékos.

A butorok kérelhetetlen elvitetnek. Üresen marad a terem. Más kép tűnik elő ismét.

Ott az utca közepén elcsigázott két ló állt vont kocsin ül egy földműves, aki épen most velt — természetesen hitelre tavaszi vetőmagot — soha jobbkor nem jöhetett volna onnan, az utcáról beviszik a városba a kocsi, lovat és vetőmagot.

És bent a városban? itt sincs másként. A szegény iparosok munkája sincs, — avagy ki dolgoztatna, mikor másoknak megpénzük sincs.

Elviszik szépen a felszerelvényét. Amott majdan egy jómódu kereskedő szerencsételt az executor. A pár év előtt gaz-

dag ember örvén a kiegyezésnek, s az ezáltal lendületet nyert hitelviszonyoknak részvényekbe fekteté be lőkéjét, hogy magának és államnak jövedelmet nyújtson. A részvénytársaságok megbuktak s a vagyonos polgár is csaknem koldusbotra jutott.

Az egész lakásban nincs egyéb lefoglalni való, mint egy Wertheimcassa, melyben a részvények nyugsznak.

Az executor nekiesik a cassának. Kivételnek a Fabrikshof, a Handels- és Gewerbe-bank, a Südungarische Dampfmühle actái s a kiürített pénztár elszállítatik az executor ur által. Hja, az expresseknek is csak foglalkozást kell nyújtani, hiszen ők is adófizetők!

Elmennek az ügyvédek s ott felmutatják az adófelügyelőségnek az adóhivatalhoz intézett átiratát, melyben bennfoglaltatik, hogy amennyiben ingó és ingatlan vagyon nem lenne, szükségéhez képest csődkerés által is érvényesíthetők az államkincstár érdeke.

A szegény fiscális, aki száz esetben egyszer kap előleget s aki két esztendőben egyszer kap határnapot, odaadja óráját stb.

És t. olvasó közönség, te nem hiszed, hogy ez így van, kétkedel? Ha kétkedel, olvasd el a hivatalos lap hirdteményi rovatát, a

hol megláthatod, hogy adótartozás miatt lefoglalt Wertheim-cassák, zongorák, tükrök, órák, cipők stb. elárverezésére határnap tüzeletit ki.

Soha jobb idő nem volt még a leányok kistaffirozására, mint most. A tata vehet zongorát, tükröt, evőszereket, órákat, cipőket, gyertyatartókat és biztosan igen olcsó aron.

És nem haszon-e ez? Nem volt-e igazunk, midőn azt állítottuk, hogy minden rosznak megvan a maga jó oldala! Nem könnyebben adja-e oda az apa leányát ha ily könnyű szerrel kiházásíthatja? S a házasságból nincs-e haszna az államnak?

Csak az a nagy kár, hogy bölcsöket nem foglalnak, mert ez esetben a házassági equipung teljes lehetne.

Szomorú dolgok ezek, ugy-e t. olvasó! Dehogy szomorú! Hiszen megvan érte szólásszabadsági jogod s virágzik érte az alkotmány, melynek jöteleményeit élvezed.

A ki sokat élvez, elébb utóbb megbánja. Talán a szabadság és alkotmányos jogok tulságos élvezése nekünk is megárt; ne félj, kedves olvasóm, kiküldi téged az adó-executio, mely az alkotmányos szabadság szükséges kelleke és postulatuma!

„Gy. K.”

feledjé
a Dun
tok. O
s a he
csupa
sitotta
mondó
kunk
rópara
heves
a hogy
bántal

Nagy

enged
szeli
önfele
emleke
harsog
zaszlo
kudr,
vitez s
jetek
poigari
Ste b
szerus
tudja.
valoban
mily
tanusi
helyze
jutott
Ur s az
hitta. V
az eler
kedes
alkalm
letette
a hívó
a bold
Az el
legjolt
mi a te
viselés
hívó sz
s a ny
szüksé
tükrök
barmel
történe
is húz
Sz
Vallása
huszar
csendő
n.-becs
Az aco
Rovid
aztán
okozta
éves tít
3-ik us
az adó
ványab
kiemelt
adóhiva
közbiro
gyűjtes
közöns
világi
intézm
kevese
a lekü
a halál
maga
vesszi
derék
boldog
pár s
megt
felett!

szok.
adó
nevez
hogy J

1822. sz.
Nagy-
zata
márcza
ságná
nyitva

3. 182

S
Becfe
§. 117
angfart
hajtung

Br. 18

anya.

felejték, hogy Oroszországnak köszönhetik a Dunán-tuli területet, melyre nem volt joguk. Oroszország ajándékozta meg vele titeket, s a helyett, hogy ezért halásak volnátok iránta, csupa halatlanságot és ellenségeskedést tanúsítottok iránta! A kancellar azal vezézte mondokáját, hogy szemrehányásokat tett nekünk mas hatalmaknál tett lépéseinkért és Európára történt hivatkozásunkért. Azonkívül igen heves kifejezésekben panaszkodott a mód ellen, hogy a bolgarokkal banunk, kik csakis azért bantalmaztatnak, mert bolgarok.

Nagy-Becserek, 1879. márt. 5.

Tekintetes szerkesztő úr!
Mégvagyok győződve, mikép szivesen enged terti néhány soraimnak, melyekben egy szelid, csendes ember, viléz katonna, önfeláldozó hivatalnok, hü barát emlékeztetének akarok hódolni... Riad a tarogató, harsog a trombita — kemény tüzben a vitez a zaszlo után halad, rettentetlen hősiességgel küzd, — de im' jó egy ádáz golyó: elesett a vitez s vajjon sirjat ki jelöli meg?... Tisztelt-jetek a közkatonákat! — int Petőfy. Csadáti, polgári, hivatalnok szérény terén boldogult Stebniczky Lukács a pontosság, az egyszerűség, becsületesség mintaképe vala. A ki tudja, mit tesz az a napi díjainak lenni — valóban, nem tagadhatja, hogy a munkásság mily mértékét igényli az ilyen állomás, — mily munkásságot, lehet mondani, a töprengésig tanusított a boldogult! Mar-már, midőn ily helyzetben a megnyugtató bizonyosság révébe jutott volna — intett a kegyelmes Úr, a legfőbb Úr s az annyira megérdemelt örök nyugalomra hitta. Valóban sajátságos végezet: midőn immár az elérhető czélmal van, rövid pár napi betegeskedés után, anélkül, hogy a biztos kilitás, alkalmaztatás alapos híret vehette, örökre letette a díjnoki tollat... Rendületlenül tartván a hívó kebel, hogy tőrökké a mennyek országa a boldogult, hisszük oda jutott. Turt: ez élete. Az életviszonyok magasabb kezűl jönnek, legjobban tudja a mindennek alkotója, kinek mi a legjobb, czélszerű, imádandó atyai gondviselése virraszt mindnyájunk fölött: a boldogult hívó szívvel csendesen viselte az élet terheit, s a nyugodtnak látszó külső alatt mennyi baj, szükség honolt... Csendesen látszik a viznek tükörre, lejjebb, a melyen dolgozik az elem, — bármely igénytelen életnek meg van a maga története..., s tudjuk jól: a szegényt az ég is hűzza...

Született 1826-ban Osztrák-Lengyelhonban. Vallása: Görög egyésült. 184%-ben honvéd-husár volt, azután besoroztatott s fölvitte csendőrmesterségig. 17 évig volt díjnok a n.-becsereki kincst. uradalmi számtartósnál. Az adóhivatalnál majd 4 évig díjnoskodott. Rövid pár napig hideglázban szenvedett, s aztán orbáncz lepte meg, mely agyába toluván, okozta halálát. Özvegycet s Konstantin nevu 13 éves fiút hagyott hátra, ki a helybeli gimnásziális 3-ik osztályt járja, jó sikerrel. Betegsége alatt az adóhivatali tisztség felkes, emberbaráti indítványából gyűjtés rendeztetett számára, melyben kiemelendő buzgósággal járt el Nikolics Mladen adóhivatalnok díjnok úr. Anna Adam és István közbirtokos honpolgáraink is buzgólkodnak a gyűjtésben. Temetése f. hó 3-an volt. Mely közönet egyházi derék férfainknak, az egyházi világi gondnokáknak, kik a temetést szeretetből intézni kegyeskedtek. — Eggyel tehát megint kevesebb az életnek egy derék harcosának, a lelkiismeret, a becsület zászlóját követte hiven a halálig, — nagyszerű nyomatok nem hagyott maga után, élete egyszerű, zajtalan volt, de ha vesszük s ez a fő: hogy mindenki, ki körét derekasan betölti, eleget nagyszerű tesz: a boldogult emlékének igen is érdemes volt, pár sort áldozni s emlékeztetést nyilván is megünnepelni! Legyen könnyű a hant sirja felett!

HIRHARANG.

* Több oldalról érkeztek hozzánk panaszok, melyben a pénzügyi közegek a kereseti adó önkényes felcsigázásával vádoltatnak, nevezetesen mint kirívó esetet közölték velünk: hogy J. P. helybeli ügyvédet ki köztudomás-

szerüleg praxisával már évek óta felhagyott, ennek daczára 50 ft. kereseti adóval terhelték meg. Igaz, hogy ily visszaélések és túlságos kivetések ellen az érdekelték a felszólamlási bizottsághoz fordulhatnak, azonban ezen jog még legkevésbé nyújthat az eljáró közegeknek okot arra, egyes polgárok kereseti adóját tetszésük szerint felszólamlani.

* **Hymen.** Kuss Gyula városi mérnök ur eljegyezte Schulz Andras ur bájos leányát, Schulz Erzsébet kisasszonyt. Gratulálunk az ifju párnak. — Még egy hymen-hirt hallottunk, tartózkodunk azonban egyelőre közleni, mig biztosat mondhatunk. Most csak annyit jegyzünk meg, hogy fiatalaságunk egy oly tagja forog szóban, kinek már állásánál fogva jó példával kellene előjárni.

* **A német színtársulat** városunkból eltávozott és most Nagy-Kikindán nyitott bérletet. — Hozzánk hír szerint Aradi Gerő operette-társulata készülődik.

† **Halálozás.** Mult pénteken halt el városunk egy derék polgára Weisz Herman nagykereskedő. A boldogult már hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett. Temetése alkalmával Pollák Hermann úr megható gyászbeszédet tartott, melyben példaként kiemelte az elhaltak fáradatlan tevékenységét, család-jához való bezaakodását és egyéb erényeit.

* **A baka-szent-györgyi képviselő-választás** napját a központi választmány ma fogja meghatározni. Oly jelölt, ki mellett a választókerület határozatlan sorakozna, eddig nincs.

* **Nagy-Kikindán** folyó hó 17-én fenyés jelmelzál lesz, melyre a meghívók már szétküldték.

* **A Tisza áradása** ismét rémületben tartja megyénének több községét. Török-Becsén már napok óta veszelegette vannak a töltések és csak a legnagyobb erőlkifejtés mellett lehet azokat fenntartani. Az aradaci töltéseket több száz méter szélességben az árvíz már meghágtá, és szakadatlanul foly a rétbé. A víz elterjedését gátolandó tetemes közérő dolgozik a töltéseken, felve azonban, hogy a munka hasztalan lesz. A beallott veszelet növeszté azon, mindenesetre megrovást érdemlő körülmény, hogy a társulati töltéseken semmi védanyag nem találtott, és a kirendelt közérőnek a beallott veszelet pillanatában kellett a szükséges karók, fasínak beszerzéséről gondoskodni.

* **Szeged városát** a Tisza áradása végszelellyel fenyegeti. A védbizottság a belső védvonalon magasztatás és erősítését a legnagyobb erélyvel, kényszermunkával fogantatolja ugyan, de katasztrófától tartva, meglette a végintézkedéseket. A tanodákat, iskolákat bezáratta, szini előadásokat, egyéb nyilvános multságokat beállította; a pénz- és levéltárakat biztonságba helyezte, a fegyverek és rabok elszállításáról gondoskodott, véginség esetére a lakosság elemelzéséről, menekvéséről intézkedett.

* **Nyilvános számadás.** A nagy-becsereki polgári magyar olvasókör könyvtára feltegyezésére f. évi február 8-án szép sikerrel megtartott táncvizsgalomalalmával, a következő urak részéről tetettek felülfizetések: Eisenstädter Hugó 2 ft., nagyságos Várady Mihály 1 ft. 50 kr., Nagy Mihály 2 ft., Vécsey Béla, Zubrik János, Stefkovics Endre, Feric Gusztáv 50—50 kr., Telesky 1 ft. 50 kr., N. N., Termann, Duka László, Molnár János, Biró Aladar, Puskás Antal, N. N. 50—50 kr., Molnár Mihály, Vucsetics József, ifj. Vécsey István, Daniel József 1 ft., Horváth, Tarnay, Kulifay Lajos 50—50 kr., Krsztics János, Zachárias József 1—1 ft., Nédtis János 50 kr., Jankovics János 1 ft., Hanisch Vilmos, Wegling János, Joannovics Sándor, Steinkrug J., Demitrievics Iván, Tolveth Szilárd, Naszke, Kaufmann Tivadar, Krampal Nándor, Lukics Dusan, Zachárias Sándor 50—50 kr., Almásy Elek 1 ft., Gyöhrbörö Benő, Zay Balint, Kéler Ákos, Peczl János, Dr. Stassik, Prick, Petrács, honvéd-százados, Szavics, cs. kir. hadnagy, Balás Frigyes, Machalek János 50—50 kr., Dr. Szabó Alajos, Csabý Pál 1—1 ft., Nagytiszt. Jeszenszky Nándor elkész 50 kr. — Összes bevét 113 ft., kiadás 44 ft. 49 kr., többlet 68 ft. 51 kr. — A mult február hó

11-én tartott bizottsági gyűlésben 20 ft. a lakarepénztárba, a többi könyv szerzésre s könyv bekötésre fordítatni rendeltetett. Hazafüi mely közönettel a rendezőség.

* **A királyné Irlandban.** Dublin város testülete mult deczember elején magan-ülésén elhatározta, hogy a magyar királynének Irlandban tartózkodása alatt illő ajándékkal kedveskedik. Abban egyeztek meg, hogy az ajándék kétfogatu equipage legyen. E napokban adták át a királyasszonynak az ajándékot Sumwerbill-houseban. Az equipage pompásan készített landauer a királyné czimereivel. Az ékilek, lámpák s a különböző veretek maszszív ezüstből vannak és megaranyozvak. — A királyné az utóbbi napokban szarvasvadászatokon vett részt Sumwerbill környékén. Az angol lapokba küldött jelentések a királyné merész lovaglásairól bámullat szólnak. Az ir-helyi lapok még azt is megírják, hogy a királyné a vadászat alkalmából megmérlette magát és súlya 10 stonest és 2 fontot nyom. (Összesen 64½ kiló).

IRODALOM.

Mehner Vilmos derék kiadók a „Világtörténet” kiadásával egy kitűnő munkával gazdagította irodalmunkat. E munkát Dr. Ribári Ferencz írta; a megjelent 1-ső és 2-dik füzet minden várakozást felülmúlt. A kiállítás pedig paratlan a maga nemében; ha igazat akarunk mondani, meg ily fényes kiállítást nem láttunk. A jeles munka füzetenként jelenik meg és csak 30 krba kerül. A képek igen szép metszvények, dícséretre válnak a derék kiadók. A községek érdekében cselekszünk, midőn e műre figyelmeket felhívjuk.

Uj zeneművek. Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében megjelentek: „Válogatott dalok” a legkedveltebb népsziművekből. Huszár csinyből: 1. Huszár vagyok. 2. Ha te elmegy. 3. Sárga csikó. Tündérlakból: 4. Jer szívemhez. 5. Mariskám. Csikósból: 6. Végig mentem. 7. Azért, hogy kend. 8. Beszögödem Tarnoczára. — Malom alattból: 9. Volt szeretőm. 10. Ennek a legénynek. Énekhangra zongora kísérettel vagy zongorára külön alkalmazás Erkel Elek. Ára 1 ft.

„Magyar vasuti Lexicon” I. füzet. Ára 50 kr. Szerkesztette Vürl Jakó s kiadja Rautmann Frigyes. „Pestalozzi válogatott paedagogiai munkák.” Fordította és magyarázatokkal ellátta Zsengeri Samu. Az egész mű négy, esetleg öt kötetre fog terjedni, s füzetenként jelenik meg; egy-egy füzet ára 50 kr.

A „Képzőművészeti Szemle,” melyet Prém József szerkeszt, öröndetes pártolásnak örönd. A művészet iránti általános érdeklődés jele az, hogy e szak-közlöny, melyről egy lapirunk jóakarólag jegyző meg, hogy több előfizető óhajit számára, mint a hány munkatársra van, már most is fennállhat, sőt szerkesztője a közlöny gazdáltságára is többlet áldozhat. A harmadik számtól kezdve, mely a napokban jelen meg a r s l a p j a is lesz e szemlének „M a g y a r M ű p a r ” czim alatt, mely szintén illusztrációkkal jelen meg. A két közlöny kiadását Zipsér és König könyvkereskedők (Vizváros, gróf Andrassy-féle palota) vállalták el, kikhez az előfizetési pénzek is küldendők. A „Képzőművészeti szemle” előfizetési ára egész évre 4 ft.; a „Magyar Műpar”-é 3 ft., félévre 1 ft. 50 kr. A „Képzőművészeti Szemle” eddigi előfizetői kedvezésékp a „Magyar Műpar”-t egy évre 2 ftért, félévre 1 ftért kaphatják.

Közgazdaság.

A gazdaközönségnek fontos gép. — A „Gazdasági Lapok” mult évi október 15-én kiadott 42-ik, — ugyisintén a „Földmívelési érdekeink” czimú gazdasági lapnak ugyancsak mult évi október 7-én kiadott 40-ik számában egy olyan gép lett ismertette, mely a csöves kukoricát csutakjával együtt egy időben morzsolja, törli, zúzza, darálja, úgy, hogy a garatba öntött csöves kukorica, kívánathoz képest, durvább avagy finomabb darabminőségben folyik alá a gép alsó részén; a gép pedig egy ló által a garát alá helyezett farúd segítségével hozatik működésbe.

E közlemény gondolkozó gazdáink egyikének, Kovács Ferencz urnak figyelmét fölköltvén, miután meg volt győződve arról, hogy a kukoricacsutakban tápláló erő s anyag van, ezen gép által darává alakítatván át, a takarmány s abrakféleké nagy mértékben szaporítja, s ezért a mi gazdaságainkban hasznos tényező leend: elhatározta azon gép meghozatását s meg is hozatta azt részre Fehér Miklós budapesti gépraktáros ur Amerikából, honnan az a párisi világiállításon több példányban kiállitva volt.

A gép november hó végén meg is érkezett s azóta a szükséghez képest folyvást működésben van. K. F. ur valahányszor daráltatott, mindig hívott meg gazdákat, kiknek véleménye szerint a gép a gazdaságban kitűnő szolgálatot tesz. Mult évi deczember hó 21-ik napján pedig a helybeli gazdasági iskola szaktanárát, Takó Ferencz urat Bartha Mihály helybeli jómódú gazdátársunkkal hitva meg szemlére s bíralatra, s mint halljuk, Takó Ferencz ur annyira el volt ragadtatva a gép kitűnő munkája s hasznossága fölött, hogy kijelentette: mikép annak rendkívüli előnyei a gazdaközönség érdekében a helyi lapokban megismertetni köteleességének ismerendi, sőt annak a minta-gazdaság számára is meghozatását illető helyen szinte javaslata hozandja.

K. F. ur a darát lovak és sertések számára készített. Lovak számára sós vizet megparholva kitűnő abrak; sertések — a szeszaká vágott luczernát és darát forró vízben leöntve, fölérszette — rajta jól telelnek. Marhahizalásnál kétségbe sem vonható sikeres alkalmazása.

A kísérlet, uraim! áldozattal jár; de ha sikerül: az áldozat nemcsak a kísérlettevőnek, de a nagy közönségnek is hasznára válik. Várva várjuk tehát Takó urnak ígért közleményeit; s úgy vagyunk meggyőződve, hogy Takó ur a gazdaközönség elismerésére tarthat számot akkor, midőn azt értesíti arról, hogy van egy gyakorlati értékkel bíró gép, mely a mi gazdasági viszonyainkba sikerrel válik be azáltal, hogy gazdáink az eddig vagy végkép veszendőbe ment, vagy csakis tüzelő anyagul használt nagymennyiségű kukoricacsutákat darává alakítja — jószágaik táplálására, javítására fordíthatják.

A gép ára Budapestre 140 ft.; Vásárhelyre gyorsárúképp szállitva 150 ft.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1879. február havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1879. évi január végével	ft. 408139.09
Betételek 1879. február hóban	ft. 13410.99
Összesen	ft. 421550.08
Visszaftetések február hóban	ft. 14406.90
Állása február végével	ft. 407143.18
II. Betéti levelek.	
Állása január végével	ft. 12550.—
Betételek február hóban	ft. 9500.—
Összesen	ft. 22050.—
Visszaftetések február hóban	ft. 8800.—
Állása február végével	ft. 13250.—
III. Folyó számlai üzlet.	
Tevőleges egyenleg január végével	ft. 20383.44
Bevételezett február hóban	ft. 17.30
Tevőleges egyenleg február végével	ft. 20366.14
IV. Leszámitolási üzlet.	
a) Bankváltók.	
A tárcza állása január végével	ft. 359276.94
Leszámitoltatott február hóban	ft. 106319.28
Összesen	ft. 491596.22
Visszaftéttett február hóban	ft. 89041.73
A tárcza állása február végével	ft. 402554.49
b) Hitelegyleti váltók.	
A tárcza állása január végével	ft. 19926.—
Leszámitoltatott február hóban	ft. 1128.—
Összesen	ft. 21054.—
Visszaftéttett február hóban	ft. 1180.—
Állása február végével	ft. 19874.—
V. Előlegezés.	
a) Értékpapírokra.	
Állása január végével	ft. 13621.50
Kiadott előlegek február hóban	ft. 296.—
Állása február végével	ft. 13325.50
b) Zálogokra.	
Állása január végével	ft. 13030.—
Kiadott kölcsönök február hóban	ft. 593.—
Összesen	ft. 13623.—
Visszaftéttett kölcsönök febr. hóban	ft. 354.—
Állása február végével	ft. 13269.—
c) Ingatlanokra.	
Állása január végével	ft. 30444.17
Visszaftetések február hóban	ft. 214.71
Állása február végével	ft. 30229.46
VI. Pénz-forgalom.	
Készpénzgyenleg január végével	ft. 25311.43
Bevételek február hóban	ft. 136851.56
Összesen	ft. 162162.99
Kiadások február hóban	ft. 155022.47
Egyenleg február végével	ft. 7140.52

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény. (40—1.1)

Alúlirott hivatal részéről ezennel közhírre tételik, hogy Nagy-Becserek városának 1879. évi költségvetési előirányzata az 1871. évi XVIII. t. cz. 115. §-a értelmében f. évi márczius 4-től kezdve 15 napon át e város összes lakosságának betekintetése végett a városi számvéői hivatalnál nyitva tartatik.
Kelt Nagy-Becsereken, 1879. évi márczius 1-én.

A polgármesteri hivatal.

3. 1822. Kundmachung.

Von Seite des gefertigten Amtes wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß das Budget der Stadtgemeinde Gr.-Becsereke für das Jahr 1879, im Sinne des G.-A. XVIII. §. 115, vom Jahre 1871, burß 15 Tage, vom 4. März t. 3. anfangen, zu Jedermanns Einsicht bei der hierfür. Buchhaltung auflegt.
Gr.-Becsereke, am 1. März 1879.
Das Bürgermeister-Amt.

Objava. Br. 1822.

Od strane podpisanoг звaња даје се у опште на знање, да прорачун за год. 1879. вароша Vel.-Becsereke

Hirdetmény. (40—1.1)

по смислу XVIII. зак. чл. од год. 1871. §. 115. почињући од 3. марта т. г. за 15 дана свакоме на преглед код варошког књиговодства стоје.
У Vel.-Becsereky, 1. марта 1879.

Градоначалничко звaње.

575. sz. k. i. Pályázat. (47—3.1)

A szerb- és magyar-ittbeli községi körorvosi állomás lemondás következtében megürülvén, annak választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiiratik, s választási határnapul f. é. ápril 7-ik napjának reggeli 10 órája Szerb-Ittebe községhezánál mint körorvosi székhelyén kiütetik. Ezen körorvosi állomással 500 frtnyi évi fizetés, és azonkívül a nappali 50 kr., és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van egybekötve.
Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74., valamint az 1876. évi XIV. t. cz. 43., illetve 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig ezen szolgabírósnágnál benyújtsák.
Kelt Párdányban a szolgabírósnágnál 1879. évi márczius 1-én.

Hertelendy Imre, szolgabíró.

544. sz. k. i. 1879. Pályázat. (46—3.1)

A bassahidi községi jegyzői állomás a volt jegyzőnek lemondása következtében üresedésbe jövén, ezen állomásnak választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiiratik és a választás f. é. márczius 22-ik napjának d. e. 10 órájára kiütetik.

Ezen állomással következtében járandóságok vannak egybekötve és pedig: 600 frtnyi évi fizetés és szabad lakás, nemkülönbén a magániratok szerkesztéséért: 1. bizonyítvány 50 kr.; 2. egy marhajárlatért: a) községieknek 5 kr., b) vidékieknek 10 kr. bélyeggel együtt; 3. egy kötvény 100 frtig 50 kr.; 4. azon felül 1 ft.; 5. egy überlandialis földről szóló szerződés 1 ft.; 6. egy urbarialis földről 2 ft.; 7. egy másolat 50 kr.; 8. egy haszonbérleti szerződés: a) helybelieknek 1 ft., b) vidékieknek 2 ft. 9. egy végrendelet 2 ft.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak és a hivatalos magyar nyelven kívül, melynek írásban és szóban való tökéletes bírása szükségeltetik, a szerb nyelvet is bírják, hogy az 1871. évi XVIII. t. czikk 74. §-a értelmében felszerelt folyamodványait fenti napig ezen szolgabírósnágnál nyújtsák be.
N.-Kikindán, 1879. évi február 27-én.

Issekutz Antal, szolgabíró. 10*

sz. k. i. 1879.

sz. k. i. 1879.

sz. k. i. 1879.

sz. k. i. 1879.

